

**Nationale Iwan-Ohijenko Universität in
Kamjanez-Podilskyj**

Tetiana Zdaniuk

**Theorie und Praxis der
Übersetzung**

(Deutsch / Ukrainisch)

Lehrwerk

**Kamjanez-Podilskyj
2020**

УДК 811.112.2'25(075.8)

ББК 81.432.4

З - 46

*Рекомендовано до друку ухвалою Вченої ради
Кам'янськ-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка, протокол № 10 від 29.10.2020 р.*

Рецензенти:

Кушнерик В. І., доктор філологічних наук, професор кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)

Фоміна Г. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації (Київський національний університет біоресурсів і природокористування України)

Калынок Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької мови (Кам'янськ-Подільський національний університет імені Івана Огієнка)

З - 46

Zdaniuk Tetiana „Theorie und Praxis der Übersetzung (Deutsch / Ukrainisch)“: навчальний посібник. Кам'янськ-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 196 с.

Навчальний посібник укладено для студентів-філологів як основний навчальний матеріал при вивченні освітнього компоненту «Теорія і практика перекладу», а також як допоміжний навчальний матеріал для освітніх компонентів «Теорія і практика перекладу художнього тексту», «Практика перекладу німецькомовних спеціальних текстів».

Основною метою посібника є надати студентам знання теоретичних засад перекладу, зокрема лексичних, граматичних і семантичних аспектів та практичні навички використання різних прийомів і технік перекладу текстів окремих жанрів в межах відповідного функціонального стилю, аналізуючи закономірності співвідношень між вихідною мовою і мовою перекладу.

© Зданюк Т. В., 2020

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

Тетяна Зданюк

**Теорія і практика
перекладу
(німецько-український напрям)**

Навчальний посібник

Кам'янець-Подільський

2020

Inhalt

Передмова	5
Kapitel I. Das Wesen der Übersetzung	6
1.1 Der Gegenstand der Übersetzungstheorie	6
1.2 Das Wesen der Übersetzung	10
1.3 Die Stellung der Übersetzungstheorie unter den anderen wissenschaftlichen Disziplinen	30
1.4 Arten der Übersetzung	54
Kapitel II. Die Übersetzungstransformationen ...	59
2.1 Umstellungen	59
2.2 Substitutionen	62
2.3 Ergänzungen	94
2.4 Weglassungen	98
Kapitel III. Spezielle Aspekte der Übersetzung ...	102
3.1 Kompositaübersetzen	102
3.2 Binominaübersetzen	114
3.3 Artikelwiedergabe beim Übersetzen	121
3.4 Modalitätswiedergabe beim Übersetzen	135
3.5 Wiedergabe von Eigennamen beim Übersetzen	153
3.6 Wiedergabe von Realien beim Übersetzen	159
3.7 Phrascologismenübersetzen	166
Glossar	185
Literaturverzeichnis	191

Передмова

Навчальний посібник „Theorie und Praxis der Übersetzung (Deutsch/Ukrainisch)“ укладено для студентів факультету іноземної філології як основний навчальний матеріал при вивченні освітнього компоненту «Теорія і практика перекладу», а також як допоміжний навчальний матеріал для освітніх компонентів «Теорія і практика перекладу художнього тексту», «Практика перекладу німецькомовних спеціальних текстів».

Основною метою посібника є надати студентам знання теоретичних засад перекладу, зокрема лексичних, граматичних і семантичних аспектів, та практичні навички використання різних стратегій, прийомів і технік перекладу текстів окремих жанрів в межах відповідного функціонального стилю, оперуючи усіма можливими засобами мови перекладу та аналізуючи закономірності співвідношень між вихідною мовою і мовою перекладу.

Структурно навчальний посібник складається з трьох розділів, кожен з яких присвячений окремим теоретичним і практичним аспектам перекладу. У першому розділі наведено огляд основних перекладознавчих понять, зосереджена увага на стратегіях, прийомах та техніках перекладу. Другий розділ присвячено перекладацьким трансформаціям, які націлюють на пошук адекватного перекладацького рішення. Третій розділ презентує лексико-граматичні та семантичні проблеми перекладу.

Literaturverzeichnis

1. Баран Я. А., Зимомря М. І., Білоус, І. М. Фразеологія: знакові величини : навч. посіб. для студ. ф-тів інозем. мов. Вінниця : Нова Книга, 2008. 256 с.
2. Бархударов Л. С. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода) М. : «Международные отношения», 1975. 240 с.
3. Дегенер Я. Як вказувати знання німецької мови в біографії; пер. з нім. Михайла Юрченка / Мова. Культура. Німеччина : журнал Goethe Institut. URL: <https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/mag/20629104.html>.
4. Засвідчення з правовим роз'ясненням і засвідчення Посольством Німеччини у Києві : пам'ятка [станом на 04.09.2014] / Офіційний сайт посольства Федеративної Республіки Німеччина у м. Києві. – 2 с. URL: www.kiew.diplo.de.
5. Інформація стосовно проставлення апостило, отримання документів про цивільний стан та інших документів в Україні й у Німеччині : пам'ятка / Офіційний сайт посольства Федеративної Республіки Німеччина у м. Києві. 8 с. URL: www.kiew.diplo.de.
6. Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Перекладознавство (німецько-український напрям). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : КНУ ім. Т.Г. Шевченка, 2009. 543 с.
7. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : Навчальний посібник. Київ : Юніверс, 2002. 280 с.

8. Короткий фразеологічний словник: крилаті вислови / Вєсєла абєтка: приказки. URL: http://abetka.ukrlife.org/frazeo_ua.htm.
9. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : Підручник. Вінниця: Нова книга, 2000. 448 с.
10. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства : Підручник. Вінниця: Нова книга, 2008. 512 с.
11. Лисенко Г. Л., Баклан І. М., Чепурна З. В. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям): підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид. «Політехніка», 2019. 204 с.
12. Огуй О.Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці : Рута, 2004. 256 с.
13. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингвистической теории перевода. Москва : Международные отношения, 1974. 216 с.
14. Словник української мови: в 4-х тт. / за ред. Б. Грінченка. К., 1907–1909. URL: http://ukrlit.org/slovnyk/hrinchenko_slovar_ukrainsko_i_movu.
15. Шаблій О. А. Німецько-український юридичний переклад: методологія, проблеми, перспективи : монографія. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2012. 320 с.
16. Шпак В.К. Основи перекладу. Граматичні та лексичні аспекти. Навчальний посібник. Київ : «Знання», 2007. 310 с.

17. Beniers C. *Managerwissen kompakt: interkulturelle Kommunikation*. München : Hanser Verlag, 2006. 128 S.
18. Best J. *Übersetzen und Dolmetschen: eine Orientierungshilfe* / hrsg. von Silvia Kalina. Tübingen und Basel : A. Francke Verlag, 2002. 344 S.
19. Brinker K. *Linguistische Textanalyse: eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden*. 6. überarbeitete und erweiterte Auflage. Berlin : Erich Schmidt Verlag, 2005. 180 S.
20. Brinker K., Antos G., Heinemann W., Sager S. *Text- und Gesprächslinguistik. / Linguistics of Text and Conversation*. Berlin : Walter de Gruyter Verlag, 2000. 1., Halbband. 900 S.
21. D. Seiler de Duque *Translationsdidaktik: Grundfragen der Übersetzungswissenschaft* / hrsg. von Eberhard Fleischmann, Wladimir Kutz, Peter A. Schmitt. Tübingen : Gunter Narr Verlag, 1997. S. 109–114.
22. Degener Ja. *Europäischer Tag der Sprachen: ins Gespräch kommen* / Мова. Культура. Німеччина : журнал Goethe Institut. URL: <https://www.goethe.de/de/spr/mag/20570973.html>.
23. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*. Samstag, 16. August 2018. Nr. 281.
24. Fromm E. *Wer ist der Mensch / Des Lebens Tiefe: von der Sehnsucht nach Freundlichkeit und Mitgefühl* / hrsg. von Herbert A. Gornik. Freiburg im Breisgau : Herder, 1991. S. 29–33.
25. *Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland [Textausgabe stand Januar 2007]* / hrsg. vom Deutschen Bundestag. Berlin, 2007. 100 S.

26. Hoefl Chr. Kommunikationsfallen im Übersetzungsprozess: Darstellung, Erkennung und Lösung möglicher Probleme beim Übersetzen von Fachtexten. Saarbrücken : VDM Verlag Dr. Müller, 2008. 148 S.
27. Iff, J. Petrow: Die Jagd nach der Million. Übersetzt von B. Brod, M. von Pruss-Glowatzky und R. Hoffmann, Berlin 1968, 199. S.
28. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 7., aktualisierte Auflage. Wiebelsheim : Quelle & Meyer Verlag, 2004. 344 S.
29. Kußmaul P. Verstehen und Übersetzen: ein Lehr- und Arbeitsbuch. 2., aktualisierte Auflage. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag GmbH + Co. KG, 2010. 220 S.
30. Kußmaul P. Verstehen und Übersetzen: Ein Arbeitsbuch. Gulde, Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag GmbH + Co. KG, 2010. 218 S.
31. Merkblatt zu Reisen mit Heimvögeln in/durch die Europäische Union : пам'ятка [станом на 13.03.2018] / Офіційний сайт посольства Федеративної Республіки Німеччина у м. Києві. URL: www.kiew.diplo.de.
32. Metzler-Lexikon Sprache / hrsg. von Helmut Glück. 2., erweiterte Aufl. Stuttgart; Weimar : Metzler, 2000. 816 S.
33. Naer N.M. Stilistik der deutschen Sprache : учебное пособие. М. : МПГУ, 2015. 256 с.
34. Panasiuk I. Kulturelle Aspekte der Übersetzung: Anwendung des ethnopsycholinguistischen Lakunen-Modells auf die Analyse und Übersetzung literarischer Texte. Münster : LIT Verlag, 2005. 308 S.

35. Reiser W. Vom Engel, der nicht mitsingen wollte. Des Lebens Tiefe: von der Sehnsucht nach Freundlichkeit und Mitgefühl / hrsg. von Herbert A. Gornik. Freiburg im Breisgau : Herder, 1991. S. 14–17.
36. Schade W. Die Binomina des Russischen und Möglichkeiten ihrer Übersetzung ins Deutsche; hrsg. von Wolfgang Gladrow /Russisch im Spiegel des Deutschen: eine Einführung in den russisch-deutschen und deutsch-russischen Sprachvergleich. Korrigierte und ergänzte Neuauflage. Frankfurt/M. : Peter Lang GmbH, 1998. 320 S.
37. Snell-Hornby M. Handbuch Translation. hrsg. von Peter A. Schmitt. Zweite, verbesserte Auflage. Tübingen: Stauffenburg Verlag, 2006. 448 S.
38. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. Tübingen : Gunter Narr Verlag. 2008. 288 S.
39. Translation zwischen Theorie und Praxis. [hrsg. von Lew N. Zybatow]. Frankfurt am Main; Berlin; Bruxelles; New York; Oxford; Wien : Lang, 2002. 457 S.
40. Wörterbuch für Redensarten, Redewendungen, idiomatische Ausdrücke, Sprichwörter, Umgangssprache URL: <https://www.redensarten-index.de/suche.php>.
41. Zeitschrift für Parlamentsfragen (ZParl) / hrsg. von der Deutschen Vereinigung für Parlamentsfragen. Baden-Baden : Nomos, 2016. 47. Jahrgang. Heft 1. S. 1–264.

Tetiana Zdaniuk

**Theorie und Praxis der
Übersetzung
(Deutsch / Ukrainisch)**

Lehrwerk

Підписано до друку 29.10. 2020
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 13,39.
Гарнітура Times New Roman.
Наклад 100 прим. Замовлення № 659.

Віддруковано в ТОВ «Друкарня «Рута»
м.Кам'янець-Подільський, вул. Руслана Коношенка, 1
Свідоцтво ДК № 4060 від 29.04.2011 р.
тел. (03849) 4-22-50; drukruta@ukr.net